

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

М.С. Татар

(ініціали та прізвище)

«31» серпня 2022 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСГОДАРЮВАННЯ

(КР)

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління і адміністрування»

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Облік і оподаткування»

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2022 року

Харків 2022 рік

Розробник: Тофанюк О.В., доцент каф., к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

_____ (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Т. В. Калінеску
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів вищої освіти (ЗВО):

(підпис)

А. І. Бортнікова
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Тофанюк Ольга Володимирівна, доцент каф., к.е.н., доцент. Викладає дисципліни: «Місцеві фінанси», «Податки і фіскальна політика», «Finance», «Оподаткування фізичних осіб», «Бюджетний менеджмент», «Облік і звітність в оподаткуванні». Сфера наукових інтересів: методи державного управління соціально-економічним розвитком регіонів; міжнародна та європейська інтеграція, євроінтеграція України; проблеми застосування сучасних економетричних методів у фінансах.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 8 семестр.

Обсяг дисципліни:

2 кредити ЄКТС (60 годин), у тому числі аудиторних – 12 годин, самостійної роботи здобувачів – 48 годин.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний та підсумковий (семестровий) контроль (диф. залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – обліково-аналітична діяльність суб'єктів господарювання, гроші і кредит, економіка підприємства, фінанси, податкова система, податки і фіскальна політика.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – бухгалтерський облік, аудит.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою набуття навичок та опанування методики наукового дослідження за профілем обліково-аналітичної та податкової діяльності.

Завдання: набуття практичних навичок застосування основних прийомів обліково-аналітичної та податкової діяльності.

Після опанування дисципліни здобувач набуває наступні **компетентності:**

- Здатність працювати в команді.
- Здатність працювати автономно.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

- Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
- Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
- Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.
- Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.
- Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.
- Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.
- Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.
- Здатність використовувати обліково-аналітичний та податковий інструментарій для регулювання господарської діяльності підприємств, організацій, установ, в тому числі аерокосмічній галузі.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувач будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
- Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
- Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
- Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
- Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
- Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.
- Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.
- Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.
- Вміти враховувати особливості використання обліково-аналітичного та податкового інструментарію регулювання господарської діяльністю підприємств, організацій, установ, зокрема аерокосмічної галузі

4. Програма навчальної дисципліни

Заняття 1. Визначення напрямку дослідження курсової роботи здобувача

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Практичне заняття: «Принципи визначення напрямку дослідження».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Вибір та затвердження теми з урахуванням актуальності, новизни, теоретичної значущості, предмету та об'єкту дослідження та інтересів здобувача. Окреслення мети, завдань, актуальності роботи. Визначення предмету та об'єкту, методів, інформаційної бази дослідження, теоретичної та практичної цінності роботи.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу практичних занять. Формування питань до викладача.

Заняття 2. Обґрунтування теоретичного фундаменту обраної тематики курсової роботи

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Практичне заняття: «Обґрунтування теоретичного фундаменту обраної тематики».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Добір і вивчення літературних джерел, нормативних документів. Формування робочого списку джерел для висвітлення теми дослідження з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду. Розробка плану підготовки роботи дослідження із зазначенням розділів та параграфів. Виявлення сучасних тенденцій в галузі дослідження

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу практичних занять. Формування питань до викладача.

Заняття 3. Виявлення особливостей діяльності об'єкта дослідження

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Практичні заняття: «Виявлення особливостей діяльності об'єкта дослідження»*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Збір, обробка, аналіз інформаційної бази відповідно до теми дослідження. Виявлення недоліків, притаманних тематиці дослідження та специфіки діяльності об'єкта дослідження. Систематизація та обробка отриманої інформації.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Заняття 4. Формування пропозицій щодо поліпшення діяльності об'єкта дослідження.

Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Практичні заняття: «Оцінювання ефективності запропонованих заходів щодо поліпшення діяльності об'єкта дослідження».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Розробка заходів щодо політики поліпшення діяльності об'єкта дослідження. Обґрунтування висновків оцінювання ефективності запропонованих заходів щодо удосконалення діяльності об'єкта дослідження. Проектування достатнього методичного, інформаційного, забезпечення відповідно запропонованих заходів здобувачем. Редагування вступу відповідно до результатів проведеного дослідження та отриманих результатів, використаних методів та методики дослідження, практичного значення та теоретичної цінності дослідження. Формулювання та редагування висновків до структурних частин роботи і загальних висновків та пропозицій.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 5. Оформлення та підготовка до захисту курсової роботи здобувача

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Практичні заняття: «Редагування результатів проведеного дослідження, перевірка на унікальність та підготовка супровідної документації».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Редагування вступу відповідно до результатів проведеного дослідження та отриманих результатів, використаних методів та методики дослідження, практичного значення та наукової новизни дослідження. Формулювання та редагування висновків до структурних частин роботи і загальних висновків та пропозицій. Перевірка текстової частини роботи на унікальність. Підготовка супровідної документація (рецензія фахівця у відповідній галузі науки і професійної діяльності; довідка про впровадження; відгук наукового керівника, ілюстративного матеріалу (презентації та доповіді виступу). Доопрацювання курсової роботи згідно отриманих зауважень рецензента і керівника.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 6. Захист курсової роботи

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Процедура захисту курсової роботи, виступ здобувача, відповіді на зауваження. Прийняття рішення комісією. Здача курсової роботи під розпис в методичний кабінет кафедри.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

5. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання (курсова робота) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Обліково-аналітична діяльність суб'єктів господарювання». ІНДЗ дозволяє студентам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

ІНДЗ виконуються студентами упродовж семестру та захищається за два тижня до початку залікової сесії.

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни передбачені практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання індивідуального завдання, консультації.

Контроль знань складається з поточного та підсумкового. Підсумковий контроль проводиться за тестами з кожного змістового модулю та результатами захисту курсової роботи.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни використовуються такі методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, доповідь, а також методи письмового контролю: модульне письмове тестування, виконання контрольних робіт.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді:

- диф. залік – за результатами виконання та захисту курсової роботи.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Елементи оцінки	Критерії	Кількість балів
1. Змістовні аспекти курсової роботи		
1.1. Рівень розробки запропонованих рішень за пунктами плану курсової роботи, відповідність логічної побудови курсової роботи поставленим завданням	Низький - 0 балів Середній - 10 балів Високий - 20 балів	0-25
1.2. Ступінь самостійності проведення дослідження	Низький - 0 балів Середній - 10 балів Високий - 20 балів	0-25
1.3. Розвиненість мови викладу курсової роботи	Низький - 0 балів Середній - 5 балів Високий - 10 балів	0-10
Разом за розділом 1	<i>Максимум – 60 балів</i>	
2. Організаційні аспекти роботи		
2.1. Своєчасність виконання курсової роботи	Невчасно - 0 балів Вчасно - 5 балів	0-5
2.2. Відповідність встановленим вимогам до оформлення курсової роботи	Ні - 0 балів Частково - 5 балів Так - 10 балів	0-10
2.3. Наявність та якість підготовки додатків до курсової роботи.	Низький – 0 балів Середній - 3 балів Високий - 5 балів	0-5
Разом за розділом 2.	<i>Максимум – 20 балів</i>	
3. Якість захисту курсової роботи		
3.1. Уміння стисло, послідовно, чітко викласти сутність і результати курсової роботи та аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди	Ні - 0 балів Частково - 10 балів Так - 15 балів	0-15
3.2. Загальний рівень підготовки студента	Низький – 0 балів Високий - 5 балів	0-5
Разом за розділом 3	<i>Максимум 20 балів</i>	
Робота в цілому	<i>100 балів</i>	

Прийнята шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Комісія під час закритого засідання оцінює кожну курсову роботу. Оцінювання рівня якості підготовки здобувача та здобутих ним компонент здійснюють члени комісії на основі принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу за критеріями оцінювання набутих загальних і професійних компетентностей і шкалою оцінювання, застосовуючи форми і методи діагностики.

Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів комісії за результатами захисту курсової роботи.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Вміти самостійно проводити організаційно-методичну, дослідницьку роботу згідно обраної тематики курсової роботи здобувача. Відпрацювати всі практичні заняття.

Добре (75-89) – мати набір достатніх навичок та практичних вмінь щодо самостійного розв'язання обраної тематики курсової роботи здобувача. Відпрацювати всі практичні заняття.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано володіти практичними навичками, адаптувати теоретичні знання до вимог функціонування суб'єкта господарювання; виявляти недоліки та розроблювати шляхи їхнього усунення. Повністю розкрита теоретична та практична цінність обраної тематики дослідження. Апробація результатів дослідження довідками про впровадження отриманих результатів. Відпрацювати всі практичні заняття.

9. Методичне забезпечення

- 1) Татар М.С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва [Текст]: навч. посіб. / М.С. Татар. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 96 с.
- 2) Тофанюк О.В. Місцеві фінанси: навчальний посібник / О.Б. Снісаренко, О.В. Тофанюк, Л.О. Черний. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. – 52 с.
- 3) Тофанюк О.В. Податкова система: навчальний посібник / О.В. Тофанюк, Т.Ю. Павленко. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2012. – 72 с.
- 4) Тофанюк О.В. Фінансове забезпечення господарської діяльності: навчальний посібник / О.В. Тофанюк, В.П. Божко, Т.Ю. Павленко. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2012. – 60 с.
- 5) Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5096>

10. Рекомендована література

Базова

- 1) Податковий кодекс України від 02.12.10 р. № 2755- VI (зі змін і доп., останні з яких внесені Законом України від 06.12.2012р. № 5519-VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
- 2) Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 16.07.1999 р. №996 (зі змінами та доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/go/996-14>.
- 3) Ковальчук К.Ф. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій.: навчальний посібник. [Текст]/ К.Ф.Ковальчук - К.: Центр учбової літератури, - 2012. – 326 с.
- 4) Герасимович І.А. Теоретичні засади обліково-аналітичної системи в управлінні підприємством в умовах динамічного ринкового середовища / І.А. Герасимович // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. – 2014. – № 3. – С. 21–27 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvhastat_2014_3_5.
- 5) Власик, Н.І. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / Н. І. Власюк, Т.В. Мединська. – Л.: Магнолія-2006, 2009. – 230 с.
- 6) Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. – К.: Акцент ПП. – 2018. – 464 с.
- 7) Дубовик О. Ю. Податковий менеджмент у схемах і таблицях: Навч. посібник. – Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 248 с.
- 8) Лемішовський, В.І. Бюджетні установи: бухгалтерський облік, оподаткування та звітність [Текст]: навч. посіб. / В.І. Лемішовський. – Л.: Бух. центр "Ажур", 2009. – 912 с.
- 9) Олійник, О.В. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / О.В. Олійник, І.В. Філон. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 456 с.
- 10) Педь, І.В. Непрямі податки в податковій системі України [Текст]: навч. посіб. / І.В. Педь; за ред. Ю. М. Лисенкова. - К. : Знання, 2008. - 348 с.

Допоміжна

- 1) Богатирьова Є. М., Хомутенко В. П. Теоретико-методичний підхід до оцінювання результативності податкових реформ // Науковий вісник Херсонського державного університету: Економічні науки. – Херсон, 2015. - № 12. – С. 176-179.

- 2) Волохова І. С. Місцеві податки та збори в доходах місцевих бюджетів України: наслідки проведених реформ / І. С. Волохова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2017. - № 23. - Ч. 2. – С. 51 - 54.
- 3) Дубовик О. Ю., Любчик О. К. Методичні аспекти визначення дієвості податкового механізму // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. Серія «Економіка і менеджмент». – 2018. - № 29. – С. 87-90.
- 4) Мартинюк І. В., Дубовик О. Ю. Податкова політика у сфері використання природно-ресурсного потенціалу: теорія і практика: 395 Монографія / І. В. Мартинюк, О. Ю. Дубовик. – Одеса: Атлант, 2015. – 212 с. 109. Мартинюк І. В. Діючий стан та тенденції майнового оподаткування в Україні // Ефективна економіка. - 2018. - № 5.

13. Електронні ресурси

1. Верховна Рада України - www.rada.kiev.ua
2. Кабінет Міністрів України- www.kmu.gov.ua
3. Міністерство фінансів України - www.minfin.gov.ua
4. Державна фіскальна служба України - www.sfs.gov.ua
5. Національний банк України – www.bank.gov.ua
6. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг - www.dfp.gov.ua
7. Державна служба статистики України - www.ukrstat.gov.ua
8. Державна служба фінансового моніторингу України - www.sdfm.gov.ua
9. Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва - www.dkrp.gov.ua